

NOWINY

Pismo poświęcone sprawom lokalnym.

Wychodzi w każdą środę i sobotę
Przedpłata miesięczna z dostawą
do domu wynosi 1,50 złoty.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Tarnowskie Góry, Rynek 13. — Telefon nr. 1034.

REKLAMY:
0,20 złoty za 1-famowy wiersz mm
OGŁOSZENIA według umowy.

Rozprawa szpiegowska przed Sądem Okręg. w Tarn. Górach.

Sprawy lokalne z Tarn. Gór.

W tutejszym kościele parafialnym Droga krzyżowa (Gorzkie żale) odbywa się w każdą niedzielę o godzinie 4-tej po południu dla ludności polskiej, zaś we wszystkie piątki o godzinie 7-mej wieczorem dla ludności niemieckiej.

Tutejsza dziatwa szkolna miejscowych polskich szkół przystąpi do pierwszej Komunii świętej w pierwszą niedzielę po Wielkanocy t. j. dnia 12 kwietnia br. — Nauki o pierwszej Komunii świętej, oraz przygotowania odbywają się dwa razy w tygodniu, wygłaszane przez znanego w naszym mieście ks. Kapelana Brzozę.

Strzelanie do tarcz o nagrody w sali Hotelu pod Lipami urządzone staraniem Tow. Gimn. Sokół odbywają się codziennie w godzinach wieczornych, włącznie do soboty dnia 7 marca, w którym to dniu nastąpi rozstrzelanie i rozdanie najlepszym strzelcom nagród.

Magik Szarlatan w Kinie „Nowości” p. Dziela przy ul. Krakowskiej od środy dnia 4 marca b. r. — Niesamowity dramat osnuty na tle przeżyć dwojga młodych serc rozdzielonych zrzędzeniem losu. — Film ten tylko dla ludzi o bardzo silnych nerwach. — Akcja pełna dramatów naprzeciw przykrywa widza do ekranu od początku do końca. Tętniąca treść, świetna gra wstrząsające epizody otoczeni, które składają się na piękną całość tego nieprzeciętnego niemego filmu. — W głównych rolach występują Holmer Herbert i Margaret Livingston.

W miejsce dotychczasowego naczelnego lekarza lecznicy brackiej w Tarnowskich Górach Dr. Jakubowskiego został zamianowany komisarycznie Dr. Józef Matuszek 1-szy asystent tejże lecznicy.

Dr. Józef Matuszek jako dobry lekarz słynie w naszym mieście w chorobach płucnych, kobiecych i innych. Dr. Matuszkowi życzymy na nowym stanowisku jak najlepszego powodzenia.

Sprostowanie. W sprawozdaniu z Walnego Zebrania Tow. hodowców gołębi pocztowych Tarnowskich Gór i okolicy, umieszczonego w ostatnim numerze Nowin zaszedł błąd zecerski, który niniejszem prostujemy. Mianowicie pan Paweł Datko z Tarnowskich Gór został wybrany jako prezes wspomnianego Tow., zaś jako wiceprezes został wybrany pan J. Sonek, urzędnik kolejowy z Tarnowskich Gór.

Związek Of. Rez. Koło Tarnowskie Góry podaje do wiadomości swoim członkom, że w dniu 4. marca br. o godz. 20-tej w sali Restauracji Dworcowej I. kl. w Tarn. Górach odbędzie się posiedzenie Zarządu i Komisji Rewizyjnej. Obecność członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej obowiązkowa.

Związek Of. Rez. Koło Tarnowskie Góry podaje do wiadomości swoim członkom, że w dniu 6-go marca br. o godz. 20-tej w sali Domu Ludowego (Czytelnia) w Tarnowskich Górach odbędzie się miesięczne zebranie członków. Uprasza się Szan. Kolegów o liczne przybycie, tembardziej, że będą poruszane sprawy bardzo pilne i ważne.

Właściciel domu nie może brać „odstępnego”. Sąd Najwyższy wydał orzeczenie zasadnicze w sprawie stosowania przepisów ustawy o ochronie lokatorów. Lokator p. S. B. z Tarn. Gór wynajął od właściciela domu mieszkanie podlegające ochronie lokatorów, zawierając umowę piśmienną na rok i oprócz czynszu ustawowego wpłacił jednorazowo właścicielowi domu zł. 7000. Gdy po upływie roku powstał zatarg o przedłużenie umowy, p. S. B. zażądał zwrotu tych 7 tys. złotych i wygrał w dwóch instancjach. Sąd Najwyższy, do którego zwrócił się ze skargą kasacyjną, właściciel domu orzekł, że zakaz ustawowy pobierania wyższego komornego w postaci odstępnego, dotyczy również właścicieli domów i zatwierdził wyrok nakazujący zwrot pobranego odstępnego.

Od dłuższego czasu usiłował wojskowy niemiecki uzyskać dane co do gotowości obronnej Polski w dziedzinie gazów trujących. Wskutek obserwacji osób, podejrzanych o współpracę z kierownictwem bytomskiej Abwehrstelle Schlesien, ustaliła policja polityczna, iż z końcem września 1930 osobnicy stojący na usługach wywiadu niemieckiego, będą usiłowali przemycić do Bytomia kompletne ubranie ochronne przeciwgazowe, systemu używanego w armii polskiej. Akcja tych osobników została na czas sparaliżowana, lecz w dalszym ciągu rozebrało się o ujęcie osób używanych do ostatecznego wykończenia pracy szpiegowskiej tj. przewozu uzyskanego materiału z terenu polskiego na niemiecki.

Na podstawie ścisłej obserwacji ustalono, że uzyskany przez wywiad niem. materiał, złożony został w przechowalni bagażowej na tutejszym dworcu kolejowym, a następnie przeniesiony do mleczarni p. Ogórkowej przy placu Wolności. Tu zgłosiła się dnia 26. IX. 30 po odbiór materiału Julia Lisok z Bytomia, Gerichtstr. 1 legitymując się kartką rach. deponenta, Palluby. Obserwujący ją wywiadowcy policji śledczej pozwolili jej paczkę odebrać poczem aresztowali ją na dworcu w Rojcy z dowodem rzecz. w ręce.

J. Lisok oskarżona została o to, że umyślnie dopomagała niem. wywiadowi w uzyskiwaniu wiadomości, które ze względu na dobro Państwa Polskiego należy zachować w tajemnicy i w tym celu pozostawała w porozumieniu z osobami, działającymi w interesie wywiadu niem.

Dnia 3 bm. odbyło się przed tut. Zamiejscowym Wydziałem kar. Sądu Okręg. rozprawa główna przeciw Lisokównie. Oskarżona broniła się tem, że zgłosiła się po odbiór paczki z polecenia niejaki Very Kaiser z Bytomia, która poinformowała ją, iż w kwest. paczce ma znajdować się ochronne ubranie górnicze. Zaprzeczyła stanowczo, by pozostawała w jakimkolwiek związku z niem. wywiadem oraz by wiedziała, iż kwest. paczka zawierała ochronne ubranie przeciwgazowe.

Po przeprowadzonej rozprawie Sąd, na podstawie wyników przeprowadzonych dowodów nie dał wiary obronie oskarżonej i uznał ją winną zarzuconego jej występkowi. W ślad za tem wymierzył jej karę 6 mies. więzienia z policzeniem odbytego aresztu śledczego tak, że zwolnienie L. nastąpi dnia 26 b. m.

Przeciw podwyżce komornego. Od stow. lokatorów i sublokatorów otrzymujemy komunikat, z treści którego wynika, że stowarzyszenie to podjęło akcję przeprowadzenia na terenie całej Polski plebiscytu wśród rzesz lokatorskich. Plebiscyt ma wykazać, iż wielkie masy lokatorów pod żadnym pozorem nie zgodzą się na to, by utworzenie „funduszu budowlanego” oparte było na podwyższeniu czynszu komornianego lub wprowadzeniu nowych ciężarów podatkowych. Plebiscyt objąć ma 300 miast. Akcja zakończona będzie w dniu 7 marca. W dniu 8 marca odbędzie się w Warszawie konferencja wszystkich organizacji lokatorskich z całej Polski wraz z przedstawicielami organizacji i związków gospodarczych i zawodowych. Na konferencji tej ustalony ma być ostatecznie tekst memoriału do władz państwowych i ustawodawczych.

Redukcja pracy w warsztatach kolejowych. Ministerstwo Komunikacji, pragnąc uniknąć szerszych redukcji w związku ze zmniejszeniem ruchu na kolejach, postanowiło rozszerzyć redukcję dni pracy na wszystkie warsztaty kolejowe.

Na mocy poprzedniego zarządzenia zredukowano pracę w większości warsztatów kolejowych do 5 dni w tygodniu, w warsztatach w większych ośrodkach przerwana była praca co drugą sobotę, warsztaty zaś w Pruszkowie i Warszawie nie podlegały wcale redukcji.

Na mocy nowego rozporządzenia Ministerstwa Komunikacji, które wchodzi w życie z dniem 7 marca r. b. zostanie zredukowana praca we wszystkich bez wyjątku warsztatach kolejowych do 5 dni w tygodniu. Wolna od pracy będzie każda sobota.

Klub Mandolinistów „Jaskółka”. Klub Mandolinistów „Jaskółka” w Tarnowskich Górach zwołuje w sobotę, dnia 7 marca br. o godz. 19-tej wieczorem, w lokalu p. Gardałowej, przy ul. Przemysłowej, Walne Zebranie. Przy tej sposobności nadmieniamy, że nowopowstała placówka klubu mandolinistów „Jaskółka” dąży do celu przez: a) urządzenie wycieczek krajoznawczych w całej Polsce zbiorowych lub pojedynczych. b) urządzenie lekcji muzyki mandolinowej w przedmiocie tworzenia orkiestr popisujących się rok rocznie przed fachowymi sędziami na Złotach Związku. c) uprawianie sportów dla spotęgowania siły fizycznej według istniejących przepisów. d) pielęgnowanie ducha obywatelskiego - polskiego, podtrzymywanie solidarności i towarzyskości przez urządzenie zebrań, schadzek, wykładów, odczytów i wieczornic. e) oraz inne przedsięwzięcie w zakresie własnym przewidzianych w regulaminie Związku. Na czele towarzystw mandolinowych zrzeszonych w Województw. Śląskiem stoi znany muzyk profesor Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach pan Sachse. W końcu dodać należy, że klub mandolinistów składa się z członków wyłącznie polaków, obecnie już z 18 osób dobrych graczy, wobec czego polecamy wszystkim Towarzystwom społeczeństwa nasze usługi, w komplecie na życzenie mandolinowym lub smyczkowym. Życzeniem i dążeniem naszym jest zainteresować szeroką warstwę Społeczeństwa Polskiego celem szerzenia idei muzyki mandolinowej, dziś tak popularnej.

Wyplata zapomóg. W tutejszej lecznicy miejskiej wypłacono w ubiegły czwartek wsparcie dla bezrobotnych, przyznane im przez miasto Tarnowskie Góry. Żonaci bezrobotni otrzymali 4 złote a samotni 3 zł. Tak samo rozdano pośród 380 bezrobotnych około 1000 zł. w tutejszym urzędzie parafialnym.

Z pow. Tarn. Gór.

Z życia Inwalidów Wojennych. Dnia 1 marca 1931 r. o godz. 17-tej, odbyło się w Miasteczku pow. tarnogórskiego, Zebranie członków Zw. Inw. Woj. Koło Tarn. Góry z rejonu Miasteczka i okolicy. Obecnych 23 członków. Zebraniu przewodniczył delegat Zarządu Koła z Tarn. Gór, p. Widera przy obecności skarbnika Koła p. Drzyzgi. Po referacie p. Widery odbyło się rozdanie darów gwiazdkowych w naturze i gotówce pomiędzy wszystkich obecnych członków. Imieniem zebranych przemówiła p. Jurckowa, dziękując Zarządowi Koła za obdarowanie tych najbardziej potrzebujących ofiar wojny. Po omówieniu kilka spraw rentowych, zamknął p. Widera zebranie o godz. 19-tej.

W ubiegłą niedzielę urządziła X. Męska Drużyna Harcerska w Miasteczku na sali p. Żyłki przedstawienie teatralne z następującym programem:

Przywitanie gości przez druha Opiekuna, odegranie sztuk „Stanko Powstaniec” (epizod dramatyczny z powstania styczniowego w 3 aktach), „Żydek w sądzie” (humoreska w 1 akcie), „Śmierć Tarzycjusza” (w 1 akcie), oraz przedstawienie żywego obrazu, Pantominy i występy śpiewu druhów. Amatorzy wywiązali się z swych ról umiejętnie, udział publiczności był stosunkowo mierny.

W ub. niedzielę 1. marca br. z inicjatywy przyjacieli gry w szachy odbył się w naszej miejscowości w lokalu p. Śliwki Wiec celem założenia klubu szachistów, na którym to zgromadzeniu zjawili się całe grono szachistów. Po krótkim referacie p. Dziuby na ten temat uchwalono założyć pod nazwą „Jedność” związek szachistów. Wybrano zarząd, w skład którego weszli jako I. prezes p. kupiec E. Borgiel, II. prezes urzędnik asekracyjny J.

Dziuba, skarbnik restaurator Śliwka, sekretarz urzędnik katastralny T. Przybyłek, jako ławnicy mistrz fryzjerski E. Kozak i kowal p. Galbas. Ustalono raz w tygodniu i to zawsze w środę urządzić wieczór gry w lokalu klubowym p. Śliwki. Następnie rozwinęła się bardzo interesująca walka na szachownicach między członkami w której to walce brali udział również i szachiści z Tarn. Gór.

Piekary Rudne. Niezwykła uroczystość odbyła się w dniu 1 marca b. r. w Rudnych Piekarach, oto znany obywatel tutejszy p. Mikołaj Moszny, starzec 74-letni, mistrz kowalski obchodził 50-ciolecie pracy zawodowej, zaś syn jego mechanik Karol Moszny w tymże to dniu obchodził 30-lecie swych urodzin.

Wydział Powiatowy zatwierdził uchwałę gminy Truszczyce, dot. pobierania podatku budynkowego na rok 1931—32 w wysokości 5 od tysiąca, a gminy Piekary Rudne w wysokości 2 i pół od tysiąca pospolitej wartości budynków.

Zaraza bydła. Starostwo tarnogórskie donosi, że stwierdzono urzędowo w zagrodzie Nawrata w Szarleju zarazę i pomór świń, w dworze nakielskim i w Czarnym Lesie — gmina Ligota Woźnicka — pryszczyce, natomiast cholera drobiu w zagrodzie Augustyna Meisnera i Józefa Szewczyka w Woźnikach oraz zaraza bydła i dzierzyny we dworze w Woźnikach wygasa.

Z posiedzenia rady gminnej w Radzionkowie. W dniu 21 lutego br. zostało zwołane posiedzenie Rady gminnej przez Naczelnika Urzędu gminnego p. Ziętkę.

Porządek obrad był następujący:

1) Zagajenie. 2) sprawa sprzedaży gruntu gminnego pod budowę kolei wąskotorowej Kopalni Kessel w Suchej Górze. 3) ustalenie opłaty za wodę. 4) ustalenie stawki do podatku budynkowego 5) uchwalenie budżetu na rok administracyjny 1931—32 6) wolne głosy.

Po zagajeniu przystąpiono do punktu drugiego 2) Uchwalono po myśli propozycji Zarządu Gminy sprzedać odnośny grunt kwm. za 2—2,50 zł. z gwarancją pierwokupu dla gminy.

Przy punkcie 3) uchwalono opłatę za wodę według normy przewidzianej i to dla fabryk wód mineralnych, oberżystów, rzeźników, piekarzy oraz innych jak również i dla budowli budynków.

Następnie przystąpiono do punktu 4) przy którym to zostały uchwalone stawki do samoistnego podatku budynkowego na rok 1931—32 w wys. dwa od tysiąca wartości pospolitej budynków.

Przy punkcie 5) uchwalono i przyjęto budżet na rok administracyjny 1931—32 większością głosów i to w dochodach zwyczajnych 319,100 a w rozchodach 319.100. Po wyczerpaniu porządku obrad zebranie zakończono.

W dniu 18. stycznia br. został założony Związek Koncesjonariuszy Tytoniowych.

Po wygłoszeniu krótkiego referatu przez p. Żydka Pawła przystąpiono do wyboru Zarządu, w którego skład weszli pp. prezes Paweł Zydek, zast. prez. Gałęczka Jan, sekretarz Lesik Franciszek, skarbnik Wrodarczyk Teodor.

Zadaniem tego Związku jest:

1) żądanie większej prowizji, 2) dogodna sprzedaż papierosów, 3) zastępstwo wobec władz i urzędów, 4) obrona przeciwko nadmiernemu podatkowi, 5) wzajemna pomoc gospodarza, 6) udzielanie swoim członkom bezpłatnych porad prawnych.

Z życia inwalidzkiego. Dnia 22. bm. odbyło się Walne Zebranie miejscowej Grupy Związku Inwalidów Woj. w Radzionkowie, na sali p. Tyczki. Zebranie rozpoczęło się o godz. 15-tej pod przewodnictwem p. Adlera przy udziale 58 członków obecnych, co stanowi w tej grupie przeszło 90 proc. ogólnego stanu członków. Powiatowy Zarząd reprezentowali pp. Janoszka i Drzyzga z Tarn.Gór. Na przewodniczącego Zebrania wybrano jednogłośnie p. Janoszkę, który przywitał najpierw zebranych imieniem Powiatowego Koła, poczem poprowadził obrady w myśl ustalonego porządku dziennego. Ze sprawozdania tak prezesa Adlera jak i innych członków zarządu Grupy, widocznie było, że praca jest prowadzonabardzo intensywnie dla dobra wszystkich członków. Specjalne podziękowanie wyrażono pod adresem Zarządu Powiatowego Koła w Tarnowskich Górach, który przez cały rok swego urzędowania przyczyniło się do złagodzenia nędzy inwalidzkiej tak przez akcję około wywalczenia praw poszczególnych członków jak i doraźną pomoc materialną czy też skuteczną interwencję u Władz. Po sprawozdaniach ustępującego zarządu, i udzieleniu temuż pełnego absolutorjum, wybrano przez akklamacje nowy zarząd Grupy w tym samym składzie co dotychczas. Ten wybór jest najlepszym dowodem zaufania jakim darzą członkowie Grupy tak prezesa Adlera jak i wszystkich członków zarządu. Po wyborach wygłosił p. Janoszka, referat na temat spraw rentowych ze specjalnem podkreśleniem spraw dotyczących wdów 30. i 50. procentowych jak również sprawy poprawy doli inwalidzkiej przez obecny Sejm Rzeczypospolitej w Warszawie, po którym wiele sobie inwalidzi obiecuja. Po oficjalnej części zebrania, odbyła się uroczystość gwiazdki w formie wręczenia najbiedniejszym członkom obecnych skromnym podwieczorkiem. Przy miłym nastroju zabawiła się brać inwalidzka do późnego wieczora. Z przemówień poszczególnych zebranych musimy specjalnie podkreślić przemówienie prezesa Adlera, który imieniem wszystkich ofiar wojennych zamieszkałych w gminie Radzionków, podkre-

ślił zasługi miejscowego burmistrza p. posła Ziętkę, który swoim sprawiedliwym i życzliwym postępowaniem w stosunku do inwalidów przyczynił się w dużej mierze do złagodzenia nędzy inwalidzkiej zyskując sobie tem czasem dozgonną wdzięczność w tych kołach. Okrzykiem na cześć p. posła Ziętkę zakończył p. Adler swoje przemówienie.

Z Lublinieckiego.

Samobójstwo. W zakładzie dla umysłowo chorych w Lublińcu popełnił samobójstwo przez powieszenie umysłowo chory Emanuel Gajdzik z Dębu pod Katowicami, właściciel składu towarowego.

Nowy rewizor mięsa. Starosta powiatu lublinieckiego mianował Józefa Pietrzyka z Kochanowie rewizorem mięsa na obwód Lisów oraz gminy Chwałostek i Herby Śl.

Z Rady Miejskiej w Lublińcu. Budżet miasta Lublińca na rok 1931-32 nie został na ostatniem posiedzeniu Rady Miejskiej uchwalony, gdyż będzie on ponownie rozpatrywany przez komisję budżetową. Przez podwyższenie opłaty za prąd elektryczny od 5 do 10 gr. za kilowat — godzinę podwyższy się znacznie dochód, który zostanie zużyty na rozbudowę ulicy Piaskowej, oraz na opiekę społeczną.

Po dłuższej dyskusji uznano przekroczenia budżetowe za rok 1929-30 i udzielono zarządowi absolutorjum, poczem przełożono statut miejskiej elektrowni. Następnie przystąpiono do posiedzenia przy drzwiach zamkniętych na którem załatwiono szereg spraw personalnych.

Nowy rozkład jazdy autobusów. Od 15 lutego rb. kursują autobusy na linii Lubliniec—Częstochowa przez Jawornicę, Kochanowice, Lisów, Herby Śl., Blachownię i Gniazdyń zamiast trzy, tylko dwa razy dziennie. Z Lublińca odjeżdżają autobusy o godz. 8-ej rano i o 6 po południu. Z Częstochowy zaś odjeżdżają o godzinie 1-ej po południu i 8,30 wieczorem. Jazda trwa półtorej godziny.

Pościg za przemytnikami. W tych dniach śląska straż graniczna wpadła na trop przemytników. W czasie pościgu strażnicy użyli broni palnej, raniąc jednego z przemytników mianowicie Władysława Kościelnika. Rannego odstawiono do szpitala w Lublińcu. W dalszym ciągu przytrzymano jego współnika Stanisława Pytłasa, przy którym znaleziono 5 kg. tytoniu niemieckiego i inne rzeczy pochodzenia zagranicznego. Pytłasa osadzono w więzieniu.

Nieszczęśliwy wypadek. Na szosie, prowadzącej do Sodowa najechał rzeźnik Jerzy Golor saniami na 70-letniego Ludwika Szczygła z Sodowa. Szczygieł doznał poważnych okaleczeń na ciele. Pierwszej pomocy udzielono mu na miejscu poczem odstawiono go do domu. Winę ponosi Golor z powodu szybkiej i nieostrożnej jazdy.

Ligota Woźnicka w Lublinieckim. (Nieszczęśliwy wypadek.) W rodzinie Jana Pawnuka w Ligocie Woźnickiej zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ jego 17-letni syn Józef. W jesieni ubiegłego roku znalazł on w kamieniołomach w pobliżu Woźnik zapalnik. W tych dniach Pawnukowi przypomniał się zapalnik, którym, nie doceniając niebezpieczeństwa, uderzył o piec kuchenny, wskutek czego nastąpiła eksplozja. Nieszczęśliwemu Pawnukowi urwało cztery palce u lewej ręki. Rannego przewieziono do lecznicy w Koszęcinie.

Z Szarleja.

Wystawa Książki Polskiej w Szarleju. W ostatnich czasach coraz częściej słyszeć utyskiwania na zmateralizowanie się społeczeństwa na obojętność dla spraw kulturalnych i narodowych na upadek czytelnictwa. Dzisiaj, w odrodzonej Polsce, życie zamiast rozwijać się z niebywałą energią, pulsuje tętnem znacznie słabszem aniżeli wówczas, kiedy sam zapał tworzył cud.

A jednak są już jaskółki, zwiastujące rychłe nadejście lepszego jutra, poprawy gospodarczej, a wraz z nią szeroki rozmach działalności kulturalno-oświatowej.

Na miejscowym gruncie - taką zapowiedzią odbywającego się przeobrażenia może być Wystawa Książki Polskiej, otwarta od 1—8 marca włącznie w Auli Gimnazjum.

Dzięki inicjatywie, usilnym zabiegom i wyteżonej pracy p. prof. dr. Edwarda Szweda - Wystawa starannie przeprowadzona, została otwarta w ubiegłą niedzielę o godz. 13tej.

Długi rząd stoisk w obszernej Auli ledwie mógł pomieścić liczne eksponaty. Całość czyni nadzwyczaj miłe i dobre wrażenie - dzięki artystycznemu układowi i przejrzystemu rozmieszczeniu książek.

Wystarczy tylko nadmienić, że znajduje się tam przeszło 200 cennych i ciekawych eksponatów. Na ścianach wiszą liczne portrety pisarzy polskich, mnóstwo obrazów, rycin. Całość podzielono na 13 grup:

1. Beletrystyka.	8. Dział religijny.
2. Dział naukowy.	9. Książki dla dzieci i młodzieży.
3. Szkolnictwo	10. Sport.
4. Regionalizm.	11. Książki ozdobne.
5. Śląsk.	12. Czasopisma.
6. Wydawnictwo piekarskie i szarlejskie.	13. Pismo różnych narodów.
7. Stare druki.	

Już suche wyliczenie poszczególnych stoisk

może dać wyobrażenie o całości, czyniącej silne wrażenie. Wystawa jest znakomitą czynnikami propagandowym, zwłaszcza tutaj pod samym Bytomiem i dlatego każdy Polak powinien ją zwiedzić. Wstęp 20 gr., dla młodzieży 10 gr. Na miejscu udziela się fachowych objaśnień.

Samo jednak oglądnięcie Wystawy - to cel bliższy. Myślą przewodnią tej imprezy jest przecież obudzenie zainteresowania dla książki rozpowszechnienie i ożywienie czytelnictwa. Niczego nie kupimy tak tanio, jak wiedzy, zawartej w książkach. O kulturze człowieka świadczy wnętrze jego domu — niema kultury bez książek. Nie chodzi jednakowoż o gromadzenie dzieł, dla ich wyglądu, lub o to by przeczytać wiele. Trzeba umieć wybrać między skarbami drukowanymi a lichymi piśmiętami odróżnić zdrową lekturę od trucizny duchowej.

Człowiek doskonali się przy pomocy książki i dlatego wdzięczni jesteśmy tym, którzy Wystawą wskazali na to, co jest wiecznie żywe i nieprzemijające.

Należy podkreślić, że w urzędzeniu Wystawy wiele trudów włożył prócz p. dr. Szweda Edwarda, p. prof. Chwierut Jan, pp. Mirkówna Helena i Stefanja, p. prof. Sołtys Mitosz, p. prof. Drozdowski Czesław i uczniowie Gimnazjum.

Z Walnego Zebrania Związku Polskich Rzemieślników. We wtorek ub. tygodnia odbyło się w lokalu p. Grabowskiego nadzwyczajne walne Zebranie Związku Polskich Rzemieślników. Obecny zarząd składa się: prezes p. Kubik Paweł, wiceprez. p. Gwóźdź, sekretarz p. Lubos. Zebrania odbywać będą się odąd regularnie co miesiąc. Chodzi tylko o to, żeby do Związku zapisywali się sami rzemieślnicy jak najliczniej, aby organizacja stała się naprawdę silną. Wtedy też będzie mogła bronić odpowiednio i zastępować postulaty swych członków.

Komunikat Administracji „Nowin“.

Przy redakcji „Nowiny“ w Tarn. Górach, Rynek 13 znajduje się dla abonentów naszego czasopisma bezpłatna poradnia prawna.

Z życia T. C. L. Niedawno otwarta Czytelnia Ludowa cieszy się ogromną popularnością wśród miejsc. obywatelstwa a przede wszystkim młodzieży.

W krótkim stosunkowo czasie przybyło 200 nowych członków uczęszczających do Czytelni, gdzie znajdują również coś dla siebie lubownicy gry szachowej, młynka, damy itp. Z wypożyczonych dzienników i czasopism periodycznych wymienić należy: Kurjer Warszawski, Kurjer Poznański, Il. Kurjer Codzienny, Gazeta Poranna, Gazeta Polska, Polonia, Polska Zachodnia, Nowiny, Katolik Polski oraz cały szereg innych pism i tygodników literackich. Dyżury utrzymują pp. nauczyciele szkół I. i II. codziennie od godz. 6-9 zaś w niedzielę i święta od godz. 4-9 wieczorem.

Czyje rowery. Posterunek Policji Państwowej w Grodźcu (Kongresówka) skonfiskował 9 rowerów (wtem 2 damskie) skradzionych prawdopodobnie po stronie śląskiej. Poniżej podajemy numery marki rowerów.

1. „Cleire“ nr. 202924, 2. bez marki nr. 1139,493, 3. „Wanderer“ nr. 199391, 4. „International“ nr. 15450. 5. „Original Record“ nr. 41348 6. „Mifa“ bez nr. 7. „Dyrkop“ nr. 0150145 8. damski „Sieger“ R. O. 9. damski „Sport“ nr. 111.

Kupcy i przemysłowcy w Szarleju budzą się Szarlejscy kupcy i przemysłowcy przebudzili się z letargu i utworzyli w dniu 6 lutego br. nowy związek kupców i przemysłowców, gdyż związek dawniejszy z powodu złej organizacji zasnął od kilku lat na dobre.

Do zarządu weszli nast. pp. Ludyga Jan prezes, Głomciba Paweł wiceprezes, Stabpowicz Antoni sekretarz, Labus Karol zastępca sekretarza i Strok Jęży skarbnik.

Utworzenie związku poprzedziło zebranie d. 1. grudnia 1930 roku — do czego spowodował kupców i przemysłowców nadzwyczaj niesprawiedliwy podział podatku co obecnie powtórzyć się nie może, albowiem nowo założony związek chce i prosi władze skarbowe, aby mu wolno było, wyłącznie służyć informacjami przy wymiarze wszystkich podatków.

Z W. Piekar.

Komitet Obchodu 10 lecia Plebiscytu. W niedzielę dnia 1 b. m. zwołane zostało do lokalu p. Knopa zebranie organizacyjne zebranie celem powołania do życia Komitetu Obchodu 10 lecia Plebiscytu. W zebraniu tym wzięli udział członkowie zarządu wszystkich towarzystw zbliżonych do Obozu Chł. Dem. a więc Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe, Związek Nar. Powstańców i b. żołnierzy Tow. Kat. Polek i Związek Właścicieli Domów i Gruntów. Uchwalono obchodzić 10 lecie Plebiscytu już w niedzielę dnia 15 b. m. Do południa o godz. 9-tej będzie uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym. Popoł. o godz. 5,30 (17,30) odbędzie się w sali p. Knopa wielka akademja o bardzo urozmaiconym programie, w którym przewidziane są przemówienie historyczno-okolicznościowe, referat polityczny (polski) występy Tow. Spiewu „Halka“ i Tow. gimn. Sokół, deklamacje, żywy obraz i t. d.

Z Walnego Zebrania Z. O. K. Z. W ubiegłą niedzielę odbyło się w sali p. Gruszki walne zebranie miejsc. koła Z. O. K. Z. Po sprawozdaniach z działalności rocznej, prezesa, sekretarza i skarbnika i udzielenie zarządowi absolutorjum, przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, w skład którego weszli nac. gm. p. Pudlik prezes, kierownik szkoły p. Kubica wiceprezes, p. Sroka sekretarz, p. Szefer Stefan skarbnik. Dobrze obmyślany referat wygłosił sekr. powiatowy Z. O. K. Z. p. Jakubowicz. W końcu zebrania zaapelował prezes p. Pudlik do obecnych, aby wszyscy garnęli się do sprawy w szeregach Z. O. K. Z., gdyż tylko wtedy spełnione zostaną należycie zadania i cele organizacji.

Jeszcze o tyfusie. Jak już podaliśmy wybuchł w Wielkich Piekarach ponownie dur brzuszny, którego ofiarą padło dotychczas 3 osoby. Zmarli na dur ś. p. Szymon Stampka, Elfryda Karaszowa i Adelgunda Franielówna. Zachorowała w tych dniach Gertruda Krojowa, która jednak prawdopodobnie wyzdrowieje. Ponieważ istnieje przypuszczenie, że istnieją dalsze wypadki zachorowań, które z obawy zresztą niczem nieuzasadnionej nie są zgłaszane w Urzędzie Okręgowym, na tem miejscu zwracamy uwagę wszystkim zainteresowanym, iż wszelkie wypadki, w których zachodzi podejrzenie tyfusu, muszą być natychmiast zgłaszane, gdyż tylko przy pomocy ścisłej kontroli i izolacji chorych można będzie opanować zarazę. Co do źródeł choroby, występującej już poraz drugi w Wielkich Piekarach, jest podejrzenie, że tyfus przywleczony został do Piekar przez handlarki mleka i nabiałów z kongresówki.

Twierdzenie jakoby tyfus powstał z wody pie-

karskiej nie wytrzymuje krytyki, ponieważ woda systematycznie jest badana przez Urząd Bakteriologiczny w Krakowie i nie wykazuje żadnych zarazków.

Lustracja Urzędu Gminnego. W poniedziałek dnia 2 marca b. r. odbyła się w Wielkich Piekarach lustracja miejscowego Urzędu Gminnego, którą przeprowadzili pp. Dr. Flach i inżynier dypl. Lisak z Świętochłowic. Lustracja wykazała, że administracja urzędu jest w najlepszym porządku jedynie w książkach kasowych znaleziono kilka drobnych usterek formalnych.

Założenie Koła Podoficerów Rezerwy. W ubiegłą niedzielę założone zostało w W. Piekarach w sali p. Gruszki Koło miejsc. Zw. Podoficerów rezerwy. Zapisano się 75 członków. Do Zarządu Koła wybrano na prezesa p. Przybyłkę Jana, I wiceprezesa p. Omlika Jana, naucz. gimn. W. Piekary. II wiceprezesa nauczyciela p. Kolorę, sekretarza pana Szubra.

Pożar. W poniedziałek dnia 9 b. m. wybuchł na strychu hotelu p. Knopa Jana pożar, który jednak przybyła na miejsce Och. Straż Pożarna z Piekar po krótkich wysiłkach zlokalizowała, tak że straż szarlejska, przybyła w kilka minut później, nie wiele już miała do roboty. Szkody mimo to są dość znaczne.

Odpowiedzialny Redaktor na Szarlej i Piekary Jan Hanezla.

Popieraj

PRZEMYSŁ POLSKI!

Z KATOWIC.

Co pisze Polonia?

Dymisja woj. Grażyńskiego?

Kto będzie następcą?

Na gruncie warszawskim pojawiły się wiadomości o zamierzonej dymisji wojewody śląskiego dr. Grażyńskiego, która ma podobno nastąpić już w niedługim czasie.

Utrzymują, że sprawa ustąpienia p. wojewody Grażyńskiego rozważana jest w sferach miarodajnych bardzo poważnie i że jest już zasadniczo przesądzona.

Największe trudności stanowić ma sprawa następcy dr. Grażyńskiego, gdyż wobec ciężkiego położenia politycznego i gospodarczego na Śląsku, nie wielu jest kandydatów, którzyby chcieli objąć stanowisko i odpowiadać równocześnie warunkom, stawianym wojewodzie śląskiemu przez Rząd obecny.

Jak się dowiadujemy z kół dobrze poinformowanych w tej chwili, jako ew. następcą dr. Grażyńskiego brany jest pod uwagę w pierwszym rzędzie wojewodza lwowski p. Nakoniecznikoff.

Za czasów urzędowania p. Nakoniecznikoffa we Lwowie przeprowadzono na terenie Małopolski wschodniej słynną już dziś pacyfikację.

KINO „APOLLO“

Począwszy od poniedziałku 2. III. do czwartku, dnia 5. marca br.

Najpiękniej wschodząca na firmamencie filmowym olśniewająca uroczą gwiazda

G R E T A G A R B O

w swoim dramacie — arcydziele filmowym

p. t.

Dzikie Orchideje

Słynny artysta filmowy NILS ASTHER i LEWIS STONE i uroczą i bogatą amerykańską z mężem na wyspie Lawa.

Na scenie:

Senzacja nad sensacjami, Słynna tancerka egipska BORAJ w orientalnych produkcjach tanecznych

K A R O L I S

w swej fenomenalnej tresurze psów. Cała menażeria rasowych psów wykazuje niebywałą tresurę, co niezawodnie zjednoczy w kinie naszym miłośników psów.

Licytacja przymusowa.

Dnia 5. bm. o godz. 10-tej przedpoł. będę sprzedawał w Tarn. Górach przed hotelem „Pod lipami“

1 kanapę pluszową, 1 wertiko, 1 garderobę z lustrem, 1 umywalkę z płytą marmur., 1 aparat do spajania, 1 motor mały (0,5 P.S.) 1 wiertarka, 1 biurko, 1 stolik pod maszynę i 1 stół z szuflami

najwięcej dającym do gotówkę.

MACURA, p. o., Kom. sądowy.

Licytacja przymusowa.

Dnia 5. bm. o godz. 10-tej przedpoł. będę sprzedawał w Tarnowskich Górach, przed hotelem „Pod lipami“

1 lampę stojącą (elektr.), 1 głośnik radiowy, 1 aparat radiowy 5-cio lampk., 13 lampy elektr. wiszące, 1 kanapę pluszową, 1 zegar ścienny 1 lustro, 1 stojak na kwiaty i 1 kredens (mały)

najwięcej dającym do gotówkę.

MACURA p. o., Komornik sądowy.

Licytacja przymusowa.

Dnia 7. bm. o godz. 10 przedpoł. będę sprzedawał w Tarn. Górach przy ul. Kacziniec

1 motor dynamo do wytwarzania prądu elektr. najwięcej dającym do gotówkę.

Macura p. o., kom. sąd.

Licytacja przymusowa.

Dnia 6. bm. o godz. 12 w południe będę sprzedawał w Szarleju przed restaur. p. Marcinka

1 kanapę plusz. z obudow., 1 szafę, 1 maszynę do szycia, 1 lustro najwięcej dającym do gotówkę.

Imiela, kom. sądowy.

Licytacja przymusowa.

Dnia 5. bm. o godz. 2.45 popołudniu będę sprzedawał w N a k l e przy ulicy Głównej, restauracja

1 bilard

najwięcej dającym do gotówkę.

Imiela, kom. sądowy.

Licytacja przymusowa.

Dnia 6. bm. o godz. 12 w południe będę sprzedawał w Tarn. Górach, przy ul. św. Barbary

1 szafę na akta, 1 regał z szufladami, 1 biurko, 1 szafę na akta, 1 maszynę do pisania „Remington“, 1 biurko, 1 fotel do biurka i 1 maszynę do cięcia papieru najwięcej dającym do gotówkę.

Macura p. o., kom. sąd.

Skład Mebli

zaprorowadzony od lat przy ul. Głównej w większej miejscowości naszego powiatu jest do sprzedania razem z magazynem.

Ofertę skierować do Redakcji „Nowiny“ pod „M e b l e.“

KINO „NOWOŚCI“

HOTEL POLONJA — TARN. GÓRY ul. Krakowska 10.

Od piątku, dnia 6. marca 1931 r.

100% film dźwiękowo-śpiewny, najnowsza sensacja dźwiękowa! Muzyka fal eteru!

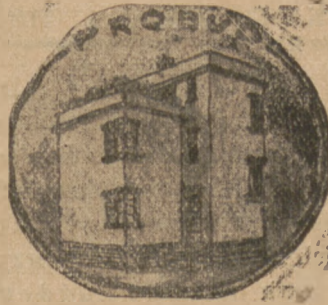
Płonące serca

wielka symfonia miłości w 10 aktach.

Główne Osoby:

Klara Claudius . . . Mady Christians
Jerzy Wittig . . . Gustav Fröhlich
Profesor Claudius, ojciec
Klary . . . Fryderyk Kaysler
Matylda Wittig . . . Frieda Richard
Tancerka Lola . . . Lena Malena
Urzędniczka Rena Woll Hanna Waag
Johnson, właściciel
teatrzyku „Odeon“ . Antoni Edthofer.
Pieśni śpiewane przez Mady Christians
przy akompaniamencie muzyki fal eteru.

We filmie „Płonące serca“ Polonia film!

Kres będzie mieszkaniowej!

— Taki domek stać może już na gruncie 11-mtr. szer! — Mieszkanko ciepłe, miłe i wygodne, składające się z 3 pokoi z

używ. powierzchnią podłóg razem 59 mtr. kw. kuchnią z spiżarką 18 m. kw. i łazienką z ustępem wraz z przedpok. 11 m. kw. — wszystko razem 88 m. kw.; prócz tego strych i piwnicę po 23 — razem 46 mk. i ewtl. „ogrodek dachowy“ 22 — mkw.

Domek ten służyć może dwóm partjom po 1 pokoju i kuchnią! Wykonanie z planem, fachowo solidnie, masywnie, — z dostawą wszelkich potrzeb. materiałów, — gotów do użytku — z pomalow. i z 4-ma piecami kafl. (jedynie bez gruntu i mebli) za złotych 16950 — tylko, poleca

PROBUD PRZEDS. ROBÓT BUDOWL. TARN. GÓRY. IGNACY KLYTTA ARCH.-BUD.

(Uchw. Magistratu dopuszcz. do wykonyw. kanalizacji i przyłączeń dom. — patrz „NOWINY“ nr. 2 rok II).

Domek powyższy — podw. — bliźniak — kalkuluje się znacznie niżej od kosztów podw. — Informacji oraz ogl. planu udziela się PP. Jntr. w biurze przy ul. Zamkowej 6, I. p. (przy rynku kartoflanym).

Ogłoszenia w „Nowinach“ przynoszą korzyść!

Zawiadomienie.

Niniejszem zawiadamiam Szanowną Publiczność, że w dniu 28-go lipca 1930 r.

otworzyłem w Radzionkowie
- przy ul. Św. Wojciecha 5 -

Skład desek stolarskich

i budowlanych, Hebli i Stol. oraz pape,
- smołę, cement, gwoździe i trzciny -

które mogę dostarczyć według cennych
zleceń Sz. Kl.

Przyjmuję obstalunki na dogodnych
warunkach. **Ceny konkurencyjne!**

Z poważaniem

S. i Ch. Schlesinger,
Radzionków, Św. Wojciecha 5.

P. T. Publiczności m. Tarn. Gór i okolicy.

Zawiadamiam uprzejmie, iż otworzyłem
w Tarn. Górach przy ul. Zamkowej 6 w bu-
dynku p. Horzeli pod firmą T. Skiba

skład w wielkim wyborze rowerów
maszyn, wirówek, zegarów, instrumentów
muzycz. oraz wszelkich części w tychże
zakres wchodzących.

CENY NISKIE. RZETELNA OBSŁUGA.

Warsztat mechaniczny na miejscu — wy-
konuje reperacje rowerów, maszyn, gramafonów,
bronj i t. d. szybko, dokładnie i pod gwarancją.
(Przyjmuję kilku uczniów do nauki.)

Mistrz ślusarski Tomasz Skiba.

Polecam

Wypalanka Winna

mieszana

Jac. Gross, Biała, koło Bielska,
wytrobiona na destylacie Stocka.

Fabryka wyrobów cukierniczych

J. L. Markowicz

poleca swoje wyroby w
najlepszych gatunkach

Tarnowskie Góry, Tel. 1136.

UWAGA!

BIAŁE DNI!

Niebywała sposobność, z której każdy powinien korzystać!

Otrzyma się obecnie

BIELIZNĘ WSZELKIEGO RODZAJU
PŁÓTNO, MADAPOLAMY, ADAMASZEK

WIELKI WYBÓR

FIRANKI

WIELKI WYBÓR

po znacznie niższych cenach.

Kilka przykładów tylko: CHUSTECZKI od 10 groszy
RĘCZNIKI od 65 „
KOSZULE od 95 „

Wszelkie inne towary jak konfekcja męska i damska,
artykuły najnowszej mody są również **tanio do nabycia.**

Proszę odwiedzić mój bogato zaopatrzony skład bez zobowiązania zakupu. — Wszelkim ży-
czeniom będzie uczyniono zadość. — Czego nie widać w oknie wystawowym, tego znajdzie
z pewnością w samym składzie. — Najważniejsza rzecz przekonać się osobiście

we firmie K. KACZMARCZYK

Telef. 1155

Tarnowskie Góry, Krakowska Nr. 5, part. i I. piętro.

Telef. 1155

Niniejszem mamy zaszczyt jak najuprzejmiej zawiadomić
Wielce Szanowne Kupiectwo i P. T. Rzemieślników, że
z dniem 1 marca br. otworzyliśmy w Wielkich Piekarach
przy ulicy Marjackiej 36 we własnych ubikacjach

pod firmą

Stanisławski i Fikus

**Hurtownię farb, lakierów, pokostów i
artykułów techniczno-drogeryjnych**

Mamy przekonanie, że przez solidną i ściśle fachową obsługę
zdobędziemy sobie zaufanie naszych odbiorców.

Naszą zasadą będzie dostarczać **pierwszej jakości towar**
po **najniższych cenach.**

Prosząc o łaskawe poparcie naszego przedsiębiorstwa pole-
camy się względem P. T. Kliłenteli z W. Piekar, Szarleja i okolicy.

Fa. Stanisławski i Fikus,
Wielkie Piekary, ul. Marjacka 36.

Skradziony
dowód osobisty

na nazwisko

Perel Dawid

unieważniam

Tarn.Góry, Krakowska 11.

Kto

sprzedaje dom?

Ofertę pod M. L.

Redakcja „Nowiny.”

Poszukujemy

2 kolporterów

na miasto Tarn. Góry.

Admin. „Nowiny.”

LAZARUS MOELLER

Tow. z ogr. odp.

TARNOWSKIE GÓRY — FILJA SZARLEJ

tartak parowy i heblarnia

STAŁY SKŁAD

belek, krokwi, bocznych desek nielamowa-
nych, szalówek, desek do wykładania, ma-
terjałów budowlanych, okrągłaków i pół-
okrągłaków, materiałów stolarskich w
wszelkich rozmiarach, listw przyściennych
oraz drzewa liściatego każdego rodzaju

Telefon Tarn.-Góry 25 i 36

Telefon Szarlej 122.

BACZNOŚĆ!

MEBLE

Najtańszem i najdogod-
niejszym źródłem zakupu **solidnych mebli** jest najwięk-
szego rodzaju przedsiębiorstwo na Śląsku

Fabryka i Składy Mebli

Bracia JOJKO

TARNOWSKIE-GÓRY, Nowy Rynek 7 — tel. 1007
RYBNIK, ulica Sobieskiego nr. 3 — telefon nr. 1046
SIEMIANOWICE, ul. Wandy 21, — telefon nr. 39
KATOWICE-ZAŁĘŻE, ulica Wojciechowskiego 36
KNURÓW, ulica Rybnicka nr. 6.

BACZNOŚĆ!

Obwieszczenie.

Projekt budżetu miejskiego na rok 1931-32
będzie wyłożony w Głównej Kasie Miejskiej,
Ratusz, od dnia 5 do 12 marca 1931 r. w go-
dzinach służbowych od 8-mej do 1-szej przed-
południem do wglądu dla wszystkich mieszkań-
ców miasta Tarnowskich Gór.

Tarnowskie Góry, dnia 3 marca 1931 r.

Magistrat.

(—) Michatz, burmistrz.

Stale na składzie

wszelkiego rodzaju materiały do budowy
Kanalizacji i Instalacji.

Narzędzia rzemieślnicze

MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘT KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.

Wielki wybór.

Ceny przystępne.

Tarnogórski Handel Żelaza

dawniej **A. BAUM**

Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

NA RATY!

Lekarzowi

Panu Drowi Konachewiczowi

w Tarn.-Górach składam tą drogą ser-
deczne podziękowanie za troskliwą i
skuteczną opiekę w czasie mojej
choroby.

Sznajder M.